TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

SSR MINING INC. RAPORU

Sömürge Madenciliğini Durdurun!

İliç Çöpler Altın Madeni'nde, 13 Şubat 2024'te saat 14.28'de meydana gelen heyelanda toprak altında kalarak hayatını kaybeden maden işçileri **Adnan Keklik, Kenan Öz, Ramazan Çimen, Uğur Yıldız, Abdurrahman Şahin, Fahrettin Keklik, Mehmet Kazar, Şaban Yılmaz** ve **Hüseyin Kara** anısına...

Bu rapor, **Türkiye İşçi Partisi Kent ve Ekoloji Bürosu** tarafından hazırlanmıştır.
(Şubat 2026)

İÇİNDEKİLER

Altın Madenciliğinin Aşamaları 4

Türkiye'de Altın Madenciliği 5

Maden Mevzuatı 6

Şirketlerin Kamusal Aygıtı: MAPEG 6

SSR Mining Inc. 8

SSR Mining Maden Sahalarında İşçi Cinayetleri ve İş Kazaları 9

SSR Mining Inc. Türkiye Faaliyetleri 10

Hod Maden Projesi - Artmin Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 11

Tunçpınar Maden Projesi - Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 12

Bakırtepe Maden Projesi - Bakırtepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 12

Çakmaktepe Maden Sahası - Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şti 12

Polimetal Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 13

Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çalık Holding SSR Mining Ortaklığı) 14

Çöpler Maden Projesi - Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 14

Çöpler Maden Projesi Kuruluş Süreci 15

Yerel Şirket Ağları 16

Tarım ve Hayvancılığın Çöküşü 16

Anagold Sosyal Kalkınma Fonu (Anagold-SKF) 17

21 Haziran 2022 - Siyanür Sızıntısı 18

13 Şubat 2024 - Yığın Liç Alanı Çöküntüsü 19

Fay Hattı 19

İlhan Cihaner Operasyonu 19

AYM Üyesi Serruh Kaleli - Çalık Holding İlişkisi 20

Anagold Madencilik A.Ş.'nin SSR Mining için önemi 21

Anagold Madencilik A.Ş.'ye Yapılan Teşvik ve İndirimler 21

Şirketin Sermaye Piyasasındaki Durumu 22

Sonuç Yerine 24

TİP Soru Önergeleri, Suç Duyuruları, Basın Açıklamaları 25

Altın Madenciliği Aşamaları

Topraklarımızdan altın çıkarma işlemi temel olarak beş aşamadan oluşmaktadır.

Birinci aşama, arama faaliyetleri: Sondaj yöntemiyle bölgede ne kadar altın rezervi bulunduğunu anlama aşamasıdır. Sondaj araçlarının ulaşımı için binlerce ağaç kesilip yol açılır. Doğaya verilen zarar başlamıştır.

İkinci aşama, işletme izni alma: Özellikle bizim gibi, az geliştirilmiş, emperyalist –kapitalist sistemin çevre ülkelerinde, sus payları, rüşvetler, tehditlerle bu izinler çok rahat alınmaktadır. Toplumsal fayda hiçe sayılıp bilimsel gerçeklere dayalı uyarılara kulak tıkanır, direnen yerel halk ve aydınlar siyasal iktidarın askeri güçleri ve sermaye iktidarının medyası aracılığıyla etkisiz hale getirilir.

Üçüncü aşama, tarlalara, mezralara, meralara, otlaklara el koyma ve doğal örtüyü yok etme: Kamuya ait hazine arazileri ve özellikle acele kamulaştırma yöntemiyle, altın rezervinin bulunduğu binlerce hektar alan altın işletmesine devredilir. Bölgede tarımsal faaliyet varmış, hayvancılık yapılıyormuş, turizm varmış, endemik değerler varmış, hiçbiri dikkate alınmaz ve geri dönüşü olmayan bir yok oluş başlar. Yerel halkın gözü boyanır, evler restore edilir, boyanır, para verilir, vakıflar kurulur, sözde sosyal sorumluluk faaliyetleri başlatılır. İstihdam sağlanacağı, iş olanakları oluşacağı tezleri en büyük yalandır. Tarım biter, hayvancılık biter, turizm biter, endemik değerler yok olur. Ağır çalışma koşullarıyla sağladıkları düşük ücretli istihdam da geçicidir.

Dördüncü aşama, siyanürle altın elde etme: Geri dönüşü mümkün olmayan tahribat başlıyor. Bu aşamada patlatma yöntemiyle kayaçlar ve toprak kaldırılır. Bu kayaç ve topraklar öğütücülerden geçirilerek ince taneler haline getirilir. Kum/toz karışımı halindeki bu yığın, zemini membran döşenmiş liç sahasına dökülür İçinde yaklaşık 1 gram hatta bazı rezervlerde 0,2 gram altın bulunan 1 ton yığına, 0,5 kg siyanür (Sodyum Siyanür - NaCN veya Potasyum Siyanür - KCN) ve 1 ton su ile hazırlanan siyanürlü çözelti borular aracılığı ile damlatılarak , yığın içindeki altın siyanür içinde çözündürülür. İçinde altının çözündüğü sıvı, yığın içinden süzülerek bir havuzda toplanır. Çözelti içindeki altın daha sonra aktif karbona emdirme, çinko ile çöktürme gibi elektro-metalurjik ve piro-metalurjik dediğimiz ergitme yöntemleriyle zenginleştirilir ve metalik hale dönüştürülür. Siyanürün çoğu tekrar kullanılmak üzere geri kazanılır.

Bu aşamada önlenmesi mümkün olmayan ve eninde sonunda yaşanması kaçınılmaz olan, zamana yayılan veya anlık, iki felaket söz konusudur. Birincisi; Hem liç yığınında hem de çözelti havuzunda bulunan siyanür, atmosferik koşulların etkisiyle buharlaşır. Buharlaşan siyanür gaz halinde temas ettiği her canlıya zarar verir,miktarına bağlı olarak ya sağlığını bozar ya da öldürür. İkincisi; yine liç yığınının ve çözelti havuzunun sızdırması, akması, çökmesi sonucunda sıvı haldeki siyanürün yeraltı sularına, nehirlere karışması sonucu canlı hayatın yok edilmesidir. Buharlaşan siyanürün yağmur sularıyla toprağa karışması durumunda Anadolu'da pek çok yerde bulunmasına rağmen toprak içinde az miktarda yayılı ve bileşik olarak bulunması nedeniyle canlı yaşamına olumsuz etkisi az olan Antimon, Kurşun, Cıva ve özellikle de Arseniği çözer, zenginleştirir. Bu zehirli ağır metallerin yeraltı sularına ve nehirlere bulaştırılması geri dönüşü olmayan bir felakettir. Fare zehiri dediğimiz zırnık, arseniktir ve besin zincirini altüst eder. Miktarına bağlı olarak, bitkileri, hayvanları, böcekleri ve insanları yavaş yavaş veya birden zehirler, yok eder. Buharlaşmada sızma, akma, çökme de kaçınılmazdır. 200-300 metre genişliğinde, 400-500 metre derinliğinde, 100-200 metre yüksekliğinde toz/kum yığınını orada tutmanın hiçbir yolu yoktur. Eninde sonunda çökecektir. Tıpkı İliç'de olduğu gibi, tıpkı Eşme'de olduğu gibi.

Beşinci aşama terk edilmiş maden sahası: Altın işletmesi altınını almış ve gitmiştir. Geriye kontrolsüz devasa bir zehirli yığın, doğal yaşamın tekrar oluşmayacağı kilometrekarelerce bir alan,

geçim kaynakları ellerinden alınmış işsiz yöre halkı kalmıştır. Artık o bölgede ne tarım ne hayvancılık ne de turizm söz konusudur. Yeni bir köyden kente göç süreci başlayacak ve geride çökmesi ve zehrini saçması beklenen bir dağ kalacaktır.

Türkiye'de Altın Madenciliği

Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra, yeraltı kaynaklarının devlet eliyle çıkarılması ve değerlendirilmesi amacıyla, 1933 yılında Ekonomi Bakanlığı'na bağlı "Petrol Arama ve İşletme" ile "Altın Arama ve İşletme İdaresi" adıyla iki bağımsız kurum kuruldu. 22 Haziran 1935 tarihinde 2804 sayılı yasayla Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü kuruldu. 1980'ler öncesine kadar Maden Tetkik Arama (MTA) ve Etibank gibi kuruluşlar aracılığıyla devlet eliyle yürütülen madencilik faaliyetleri 1985 yılında dönemin başbakanı Turgut Özal tarafından çıkarılan maden kanunu ile birlikte özel sektöre ve çok uluslu şirketlere açıldı.

1985 yılında bu kapsamda çıkarılan 3213 sayılı Maden Kanunu ile birlikte 90'lı yıllarda bir akbaba gibi Türkiye'ye üşüşen çok uluslu maden şirketleri Türkiye'de maden arama-işletme faaliyetlerine yatırım yapmaya başladı.

ABD, Kanada, İngiltere, Rusya, Çin, Hindistan, İsrail, Belçika, Hollanda, Almanya ve Fransa başta olmak üzere dünyanın dört bir yanındaki maden kartelleri Türkiye'yi adeta ablukaya aldı.

Türkiye'de 2004 yılında 138 olan uluslararası maden şirketi sayısı 2024 yılında 773'e ulaştı.

Yabancı madenci şirketler çoğunlukla milli aidiyetli isimlerle %100 yabancı iştirakli ya da siyasi iktidarla bağları güçlü sermaye şirketlerinin küçük pay sahibi olduğu şirketler üzerinden faaliyet gösteriyor.

Turgut Özal eliyle verilen altın arama ruhsatları sonucu işletme açma kararı verilen ilk ocak ise Bergama oldu. Dünya gündemine oturan ve bugün ülkemizde hatırlanan en büyük maden karşıtı direnişlerinden biri olmasına rağmen Bergama Ovacık Maden Projesi'nin gerçekleştirilmesi Türkiye'de madenciliğin dönüm noktasıdır.

2001'de Bergama Ovacık altın madeni ile 1,4 ton olarak başlayan yıllık üretim, günümüzde çalışan 20 altın madeniyle yaklaşık 30 tona çıktı.

Bunun yanında işletmeye hazırlanan 13 altın yatağı, 20'den fazla da belirlenen potansiyel altın sahası bulunuyor. Ovacık Maden Projesini Manisa-Sart, Erzincan-Çöpler, Uşak-Kışladağ, İzmir-Efemçukuru Gümüşhane-Mastra gibi çok sayıda maden projesi izledi.

1	**Manisa**	Sart / Pomza Madencilik A.Ş. 2002
2	**Uşak**	Kışladağ / Tüprag Madencilik A.Ş. 2006
3	**Gümüşhane**	Mastra / Koza Altın 2009
4	**İzmir**	Çukuralan / Koza Altın 2009
5	**Erzincan**	Çöpler / Anagold Madencilik A.Ş. 2010
6	**İzmir**	Efemçukuru / Tüprag Madencılık 2011
7	**Eskişehir**	Kaymaz / Koza Altın 2011
8	**Niğde**	Bolkardağ / Gümüştaş Maden. A.Ş 2012
9	**Gümüşhane**	Midi / Yıldızbakır 2012
10	**Kayseri**	Himmetdede/ Koza Altın 2013
11	**Ordu**	Altıntepe / Bahar Madencilik A.Ş. 2015
12	**Sivas**	Bakırtepe / Demir Export A.Ş. (Koç) 2015
13	**Konya**	İnlice / Esan Madencilik A.Ş. 2015
14	**Balıkesir**	Kızıltepe / Zenit Madencilik A.Ş 2017
15	**Çanakkale**	Lapseki / Tümad Maden. A.Ş. 2018
16	**Balıkesir**	İvrindi / Tümad Madencilik A.Ş 2019
17	**Kayseri**	Develi / Öksüt Madencilik A.Ş 2020
18	**Balıkesir**	Gediktepe / Lidya Madencilik A.Ş 2021
19	**Bilecik**	Söğüt / Gübretaş Madencilik A.Ş. 2023
20	**Çanakkale**	Tavşan / Zenit Madencilik A.Ş 2024

Türkiye'de Üretime Başlayan Altın Maden Sahaları

Maden Mevzuatı

Türkiye'de madencilik faaliyetleri 1985 yılında yürürlüğe giren Maden Kanunu (3213 sayılı) ile düzenlenmektedir. 1980'lere kadar maden arama ve çıkarma hizmetleri kamu eliyle (Maden Teknik Arama, Etibank gibi) yürütülürken, 1980'lerden itibaren özel sektörün bu alana dahil olduğunu görmekteyiz. 24 Ocak 1980 kararlarıyla madencilik faaliyeti yabancı sermayeye açılmış ve kamunun bu alandaki yatırımları gerilemiştir. 1985 yılında yürürlüğe giren Maden Kanunu'nda özel sektörün rekabeti ve talepleri doğrultusunda sık sık değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle özet olarak, kamunun denetleyiciliği ve müdahalesi kısıtlanmıştır. Maden Kanunu'nda 1985 yılından bugüne 29 kez, 2001 yılından bu yana 21 kez değişiklik yapılmıştır. Her değişiklikte doğa ve tarım alanı, su varlıkları, kültür varlıkları daha fazla madencilik faaliyetine açık hale getirilmiştir. Öyle ki, son durumda ormanlar, muhafaza ormanları, ağaçlandırma alanları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, sit alanları, tarım alanları, su havzaları, benzeri doğal ve kültürel varlıkları olan alanlar koruma alanları olmaktan çıkarılarak madencilik faaliyetlerine açılmışlardır. Halihazırda ülkemizde bu saydığımız alanların koruma statüleri Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile yok sayılmaktadır.

TEMA Vakfı'nın Eylül 2020 tarihli raporuna göre 2019 Temmuz tarihinden bu yana 2.685 noktada maden ihalesi açılmış ve ihaleye açılan alanların toplamının Kayseri ilinden daha büyük bir alana denk geldiği açıklanmıştır. Yine TEMA'nın oldukça çarpıcı olan Ordu Raporu'na göre Ordu ilinin %74'ü 435 adet maden ruhsatı ile tehdit altındadır.

Maden Kanunu, Orman Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Toprak Koruma Kanunu, Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılması Hakkında Kanun vd. kanunlarda yapılan değişikliklerle başta 4. Grup madencilik olmak üzere maden faaliyetlerinin önü ardına kadar açıldı.

Tayyip Erdoğan'ın Bilecİk Söğüt Altın Madeni Temel Atma Töreni'nde yaptığı konuşmada madencilik sektörü önündeki engelleri tek tek kaldırdıklarına ilişkin konuşması bu sürecin siyaset ayağındaki ifadesi olmuştur.

1923 yılından 2003 yılına kadar 80 yılda çoğunluğu MTA ve Etibank'a olmak üzere toplamda 1186 adet maden arama ruhsatı verilmişken, 2008 yılından 2023 yılına kadar geçen 15 yılda verilen 386.000 maden arama ruhsatı ile Türkiye toprakları yerli sermaye şirketleriyle birlikte çok uluslu şirketlerine peşkeş çekildi.

Şirketlerin Kamusal Aygıtı: MAPEG

09.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 118. maddesi ile MİGEM ve PİGM kaldırılmış ve bu iki Genel Müdürlük birleştirilerek bu Genel Müdürlüklerin görev, yetki ve sorumluluklarına haiz Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) kurulmuştur. 15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile MAPEG'in teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Bunlar içerisinde dikkat çeken, kritik öneme sahip olan maddelerin bir kısma aşağıda yer almaktadır.

a) Tabii kaynaklar ile ilgili araştırma izni, arama ve işletme ruhsatı, işletme izni vermek ve bunlarla ilgili diğer işlemleri yapmak,

c) İzin ve ruhsat sahalarındaki faaliyetleri takip etmek, faaliyetleri işletme güvenliği ve işletme

projesine uygunluk açısından denetlemek, **kaynak ve rezervlerin uluslararası standartlarda raporlanmasını**, güvenilir ve etkin proje kabul, takip ve yönetimini sağlamak,

f) **Tabii kaynak açısından sahaların potansiyelini tespit etmek ve potansiyel olarak tespit ettiği sahaları ilanla açık artırmaya ve ihaleye çıkarıp arama ruhsatı vermek,** ihaleli sahalardaki rezervin tespitine yönelik olarak gerekli çalışmaları yapmak ve yaptırmak, gerektiğinde hizmet satın almak ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapmak,

h) Tabii kaynak aranmasını, işletilmesini, zenginleştirilmesini, üretimini ve izabesini teşvik etmek amacıyla mali olanaklar getirici tedbirleri almak, tabii kaynak faaliyetlerinin ülke ihtiyaçları, yararı, güvenliği ve gelişen teknoloji doğrultusunda yürütülmesini sağlayacak tedbirleri almak ve teşvik etmek, **yerli ve yabancı girişimcilerin yatırım yapmalarını özendirecek ortamı sağlamak,** yatırımcıların tabii kaynak arama, işletme, zenginleştirme, üretim ve izabe faaliyet ve yatırımlarını, bir program dâhilinde rekabetçi, şeffaf, güvenli ve istikrarlı bir ortam içerisinde yapmalarını temin etmek, tabii kaynak üretim ve iç/dış ticaretine ilişkin politikaların, teşviklerin ve Devlet desteklerinin belirlenmesi için gerekli önerilerde bulunmak, ülkemizin tabii kaynaklarının ortaya çıkarılarak hızlı, sürekli ve etkili bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak,

ı) Ulusal ve uluslararası alanda, tabii kaynak arama ve üretimi ile ilgili faaliyetleri, teknikleri ve teknolojileri takip etmek, gerekli bilgileri toplamak, değerlendirmek ve gerektiğinde yayınlamak, **uluslararası alanda tabii kaynaklar konusunda teknik ve idari iş birliği yapılmasını sağlamak üzere ikili ve çok taraflı protokoller ve çalışmalar yapmak,**

n) Ülkemizin üye olduğu uluslararası kuruluşlar ve taraf olduğu uluslararası anlaşma ve sözleşmelere ilişkin olarak, ilgili mevzuatı çerçevesinde, faaliyet alanına giren konulardaki işlemleri yürütmek, **faaliyet alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak ve ülkemizi temsil etmek, ulusal kurum ve kuruluşlarla ilişki kurmak; işbirliği yapmak;** yabancı ve uluslararası kurum ve kuruluşların bilimsel çalışmalarına katılmak ve benzeri kuruluşlar ile temaslar kurmak ve işbirliği yapmak, her türlü çalışmalar için yurt içinden veya dışından sağlanacak yardımların programlarını ve dağıtımını yapmak, tüm bu çalışmaları yapan kişi ve kuruluşlara mali destek sağlamak,

p) **Yurtiçi ve yurtdışı eğitim, konferans, seminer, çalıştay, fuar ve sergi faaliyetleri yürütmek,** bu faaliyetler kapsamında harcama ve hizmet alımı yapmak, bu faaliyetlerden gelir elde etmek,

r) Gerekli görülen bilgileri ve çalışma sonuçlarını yurt içinden ve dışından toplamak, yaymak ve tanıtmak; gerekli bilgileri halka iletmek, **tabii kaynak konularında halkı aydınlatmak,**

MAPEG ELİYLE ÜLKENİN TAŞINI TOPRAĞINI PAZARLIYORLAR

Rubicon Madencilik Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

MAPEG'in kuruluşu ve yurtdışı faaliyetleri sonucu ülke yeraltı kaynakları uluslarası maden şirketlerinin önüne sunulur. Şirketlerin Türkiye'ye girişini kolaylaştırmak amacıyla pazarlama şirketleri de dahil olmak üzere çok sayıda ikili işbirlikleri, fuarlar, ekonomik teşvikler yapılır. Rubicon Madencilik A.Ş. ülkemiz altın varlığını uluslararası şirketlere sunmak amacıyla kurulan şirketlerden bir tanesidir. Şirketin web sayfasında yer alan bilgilerde şu ifadeler yer alıyor:

"Rubicon Madencilik A.Ş. metalik maden projelerinin potansiyel gelişimini daha fazla araştırmak amacıyla 2013 yılında Avustralyalı bir arama şirketi olan RBR tarafından kuruldu. 2015 yılında hisselerin %100'ü İngiliz bir girişimciye devredildi. Rubicon A.Ş. Türkiye'deki madencilik yaşamında engin bilgi ve uzmanlığa sahip, tamamen kendini adamış bir madencilik şirketidir. Rubicon A.Ş. Türkiye'de küçükten büyüğe madencilik projelerinin üretime geçmesi için çabalıyor.

SSR Mining Inc.

Kanada borsasında işlem gören ve dünyanın en büyük çok uluslu madencilik şirketi Rio Tinto ile ortaklıkları bulunan Anatolia Minerals Development Limited, altın madenciliği faaliyetleri için Türkiye'ye 2000 yılında giriş yaptı. Şirket 2000 yılında Ankara kayıtlı, Çukurdere Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi adıyla Türkiye'deki ilk şirket kuruluşunu gerçekleştirdi.

Bu süreçte Anatolia Minerals, Avustralya'nın en büyük üçüncü altın üreticisi olan Avoca Resources Limited'le birleşerek Türkiye'deki operasyonları da yürütecek olan Alacer Gold Corporation'ı kurdu.

2020 yılında ise Alacer Gold, Kanada merkezli madencilik şirketi SSR Mining'le birleştiğini duyurdu. Birleşme sonucu ortaya çıkan yeni oluşumun faaliyetlerine "SSR Mining" adı altında devam edeceği açıklandı.

Küresel ölçekte SSR Mining Inc.'ye bağlı çok sayıda şirket bulunmaktadır.

Türkiye dışındaki şirketlerin tamamında SSR Mining'in pay sahipliği %100 olup başka bir şirketle ortaklığı bulunmamaktadır. Türkiye'de ise şirketlerin çoğunluğunda Çalık Grubu'na ait Lidya Madencilik ile ortaklığı bulunmaktadır.

Bu durum şirketin Türkiye'deki faaliyetlerinde iktidara yakın bir şirket ile daha hızlı yol alabileceğini ve Türkiye'de faaliyet yürütürken kurduğu rüşvet-pay-siyaset ilişkisine ilişkin bir veri olarak okunmalıdır.

SSR Mining Inc. ABD, Türkiye, Kanada ve Arjantin'de üretim yapan dört işletmesiyle uluslararası bir şirkettir. Şirket bugün ABD-Kanada şirketi olarak faaliyetini yürütüyor.

Kanada: SSR Mining'in Kanada'da üç madeni ve bir işleme tesisi bulunuyor.

ABD: SSR Mining, ABD'de iki maden ve bir işleme tesisi sahibi.

Meksika: SSR Mining, Meksika'daki Pitarrilla madeninin sahibi ve işletmecisi.

Peru: SSR Mining, Peru'daki Chala ve Yauricocha madenlerinin sahibi ve işletmecisi.

Arjantin: SSR Mining, Arjantin'deki Pirquitas madeninin sahibi ve işletmecisi.

SSR Mining Maden Sahalarında İşçi Cinayetleri ve İş Kazaları

31 Ekim 2017 - Marigold Madeni - Nevada, ABD: Açık ocak saha içi trafik kazası: 2 işçi hayatını kaybetti. 8 işçi yaralandı. Olaydan sonra saha geçici olarak kapandı; federal güvenlik otoritesi (MSHA) tarafından soruşturma başlatıldı.

24 Ekim 2018 - Çöpler Madeni - İliç: Çöpler altın madenine doğru hareket eden yaklaşık 30 ton sülfürik asit yüklü tır, ilçe merkezinden geçişi sırasında arızalandı. Tankerden sızan asit ilçe merkezindeki içme suyunun bulunduğu bölgeye döküldü. Olayın ardından Anagold Madencilik A.Ş.'nin yaptığı açıklamada kimyasal maddeyi taşıyan yüklenici firmanın daha önceden kendisine verilen rotanın dışına çıktığını ve ilçe merkezine girdiği iddia edildi Olayla ilgili olarak 21 Ağustos 2019'da kovuşturmaya yer olmadığına karar verildi.

31 Ekim 2018 - Çöpler Madeni - İliç, Erzincan, Türkiye: Erzincan İliç'teki Çöpler Altın Madeni'ne taşeron olarak iş yapan Teknokon Endüstri Tesisleri İnşaat ve Montaj A.Ş.'de çalışan 40 yaşındaki Mehmet Can isimli işçinin ayağına sülfürik asit döküldü. Olayın ardından işçi önce susturulmak istendi. Ardından işten çıkarıldı.

26 Ocak 2022 - Chinchillas Madeni / Puna Madeni - Jujuy, Arjantin: Şirkete bağlı bir araçla maden personelini taşıyan sözleşmeli servis/taşıma aracının çarpışması sonucunda 1 işçi hayatını kaybetti. Olayın ardından Puna sahasında üretim geçici olarak durdu.

21 Haziran 2022 - Çöpler Madeni - İliç, Erzincan, Türkiye: Çöpler sahasındaki "liç alanı"nda siyanürlü solüsyon taşıyan boruda meydana gelen patlama sonucu siyanürlü sıvı dışarı sızdı. 210 metreküp siyanür çözeltisinin Fırat Nehri'ne karıştığı iddia edildi: Geri dönülemez tahribat oluştu. Olay sonrası şirkete idari para cezası verildi. Sahada üretim geçici olarak (3 ay) durduruldu.

13 Şubat 2024 -Çöpler Madeni - İliç, Erzincan, Türkiye: Liç yığınının kayması nedeniyle 9 İşçi hayatını kaybetti. Anagold Madencilik A.Ş.'nin çevre izin ve lisans belgesi iptal edildi.

Sıra	Şirket adı	Ülke	Pay %
1	0694758 B.C. Ltd.	British Columbia, Canada	100.00%
2	Alacer Gold Corp.	Yukon, Canada	100.00%
3	Alacer Gold Corp. S.a.r.l.	Luxembourg	100.00%
4	Alacer Gold Holdings Corp. S.a.r.l.	Luxembourg	100.00%
5	Alacer Gold Madencilik. A.Ş.	**Türkiye**	**100.00%**
6	**Alkara Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**	**Türkiye**	**100.00%**
7	**Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**	**Türkiye**	**80.00%**
8	**Artmin Madencilik San. ve Tic. A.Ş.**	**Türkiye**	**10.00%**
9	**Bakırtepe Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ**	**Türkiye**	**70.00%**
10	Candelaria Mining Company	Delaware, U.S.	100.00%
11	Fossores Ltd.	Cayman Islands	100.00%
12	Intertrade Metals Corp.	British Columbia, Canada	100.00%
13	Intertrade Metals Limited Partnership	British Columbia, Canada	100.00%
14	**Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ**	**Türkiye**	**80.00%**
15	**Kızıltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**	**Türkiye**	**100.00%**
16	Marigold Mining Company	Delaware, U.S.	100.00%
17	Maverick Silver Inc.	Nevada, U.S.	100.00%
18	Mina Pirquitas Sociedad Anonima	Argentina	100.00%
19	Puna Operations Inc.	British Columbia, Canada	100.00%
20	Reliant Ventures S.A.C.	Peru	100.00%
21	San Luis Minerals (BVI) Inc.	British Virgin Islands	100.00%
22	San Luis Resource (BVI) Inc.	British Virgin Islands	100.00%
23	SGO Mining Inc.	British Columbia, Canada	100.00%
24	Silver Standard Mexico, S.A. de C.V.	Mexico	100.00%
25	Silver Standard Ventures Inc.	British Columbia, Canada	100.00%
26	Sociedad Minera Berenguela S.A.	Peru	100.00%
27	SSR Canada Holdings Ltd.	British Columbia, Canada	100.00%
28	SSR Management Inc.	Colorado, U.S.	100.00%
29	SSR Marigold Inc.	Delaware, U.S.	100.00%
30	SSR US Holdings Inc.	Delaware, U.S.	100.00%
31	**Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ.**	**Türkiye**	**30.00%**
32	Valle del Cura S.A. de C.V.	Argentina	100.00%

SSR Mining'e bağlı şirket sayısı 32 olup Türkiye'deki bağlı şirket sayısı ise 8*

https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/921638/000092163825000041/exhibit21subsidiaries2024.htm?utm_source=chatgpt.com

SSR Mining Inc. Türkiye Faaliyetleri Şeması

SSR Mining Inc. Türkiye Faaliyetleri

Şirketin Türkiye'deki faaliyetlerinin izini sürdüğümüzde ilk kayıt 1996 yılı olarak başlıyor. 16.07.1996 Tarih 4081 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde, 1996 yılında Kanada merkezli kurulan Anatolia Minerals Development Ltd.'ni temsil eden Richard C. Moores'in kurucusu olarak adının yer aldığı Yeni Anadolu Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin kuruluşu yayınlandı. 20 Eylül 2000 tarihli ilgili bakanlık onayıyla Yeni Anadolu Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin Ünimangan Manganez San. A.Ş. ile birlikte kurucu ortak olduğu Çukurdere Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi kuruldu. (26.09.2000 Tarih 5139 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi)

Dünyanın en büyük maden şirketi olan ve tek başına dünya maden üretiminde tahmini % 13'lük pay ile birinci sırada bulunan Rio Tinto çok uluslu şirketinin iştiraki olan, 13.11.2002 Bakanlık onayıyla kurulan ve 03.12.2002 Tarih 5690 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen ve Kurudere Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş., daha sonra Çukurdere Madencilik Ltd. şirketinin %95'lik hissesinin sahibi olurken Çalık Holding küçük ortak olarak hissedarlar içerisinde yer almaktadır. (05.01.2010 Tarih 7472 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi)

Kurudere Madencilik Şirketi 15.04.2004 Tarih 6030 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen genel kurul kararıyla Anatolia Minerals şirketini temsilen Richard. C. Moores'e devredildi. Şirket son olarak 03.04.2015 Tarih 8793 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen genel kurul kararıyla Alacer Gold'a devredildi.

24.09.2010 Tarih 7655 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanan ilanda Çukurdere Madencilik Şirketi'nin yoluna Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. olarak devam edeceği ilan edilmiştir. 2011 Aralık ayındaki sermaye artırımında Lidya Madencilik Şirketinin payı %20'ye çıkarken Alacer

Gold ‘un payı %80 olarak değişmiştir.

2020 yılında ise Alacer Gold Kanada merkezli madencilik şirketi SSR Mining'le birleştiğini duyurdu. Birleşme sonucu ortaya çıkan yeni oluşumun faaliyetlerine "SSR Mining" adı altında devam edeceği açıklandı.

SSR Mining Inc’nin Türkiye’deki faaliyetleri için bünyesinde yer alan şirketler:

- Alacer Gold Madencilik A.Ş
- Anagold Madencilik A.Ş.
- Alkara Madencilik A.Ş.
- Artmin Madencilik A.Ş.
- Bakırtepe Madencilik A.Ş.
- Kartaltepe Madencilik A.Ş.
- Kızıltepe Madencilik A.Ş.
- Tunçpınar Madencilik A.Ş.

Kızıltepe Madencilik ve Alkara Madencilik A.Ş. üzerinde %100'lük paya sahip bulunan SSR Mining’in diğer 5 şirkette Çalık Holding’e ait Lidya Madencilik A.Ş. ile ortaklıkları bulunuyor. SSR Mining’in ortaklık kurduğu tek ülke Türkiye.

AKP’nin iktidara gelişiyle birlikte şirketin Türkiye’deki faaliyetleri daha önce olmadığı kadar hızlanmaya başladı. Bu süreç aynı zamanda Lidya Madencilik A.Ş. ile kurulan ortaklığın gelişmesine denk gelmektedir. Şirketin Türkiye’deki serüveninin 1996 yılındaki ilk imzacısı olan ve Anatolia Minerals Development Ltd. CEO’luğunu yapmış olan Richard C. Moores AKP’nin iktidara gelmesinin kendileri için büyük bir potansiyel olduğunu 2003 yılında yaptığı röportajda dile getiriyor.

Richard C. Moores, Türkiye’deki operasyonlarından önce Kuzey ve Güney Amerika, Rusya, Orta ve Güneydoğu Asya ve Afrika'da baz ve kıymetli maden yataklarının bulunması ve satın alınması, tanımlanması, değerlendirilmesi, finansmanı, izin verilmesi ve geliştirilmesi konularında 30 yılı aşkın bir süre uluslararası şirketlerin temsilciliğini yaptı.

Hod Maden Projesi - Artmin Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

SSR Mining, Türkiye merkezli Artmin Madencilik üzerinden yürütülen Artvin’deki Hod Maden altın-bakır projesinde en büyük paya sahip şirket konumunda. Projede SSR Mining’in yüzde 40 çoğunluk payı bulunurken, Kanada merkezli Sandstorm Gold Royalties’in çoğunluk hissesini elinde bulundurduğu Horizon Copper Şirketi yüzde 30, Lidya Madencilik yüzde 30 paya sahip. Şirket projenin operasyonel sahibi durumunda.

Rekabet Kurumu, 28 Nisan 2023 tarihli ve 23-19/379-130 sayılı kurul kararıyla, Lidya Madencilik ve Mariana Turkey Limited’in ortak kontrolündeki Artmin Madencilik’e Alacer Gold Corp.’un (SSR Mining Inc.’nin) ortak olmasına onay verdi.

Çalık Grubu, projenin ÇED raporunun Kasım 2021’de onaylanmasının ardından çoğunluk hissesini SSR Mining’e devretti. Ardından SSR Mining, 8 Mayıs 2023’te yaptığı duyuruda Hod Maden Projesi’nde Lidya Madencilik’ten yüzde 40 oranına kadar hisse satın aldığını ve operasyonel kontrolü

ele geçirdiğini açıkladı.

Buna karşılık, şirketin resmi internet sitesinde 8 Mayıs 2023 itibarıyla yüzde 40 payın SSR Mining'e geçtiği bilgisi yer alırken, 15 Mayıs 2023 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi kayıtları Artmin Madencilik'te Alacer'in –dolayısıyla SSR Mining'in– yalnızca yüzde 10 hisseye sahip olduğunu gösteriyor. Böylece operasyonel kontrolün SSR Mining'e geçmesine rağmen ortaklık yapısındaki çoğunluk payının Kanada merkezli şirketlere kaydığı anlaşılıyor.

Ayrıca projedeki hisse değişikliklerine ilişkin MAPEG tarafından verilen onay da yayımlandı.

Tunçpınar Maden Projesi - Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Tunçpınar Projesi Tunceli şehir sınırları içerisindeki Cevizlidere sahasında, Çöpler Altın Madeni'ne yaklaşık olarak 65 kilometre mesafede.

Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2011 yılında kuruldu. Şirketin kuruluşu 23 Mart 2011 Tarih 7778 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde Kartaltepe Madencilik A.Ş. ile aynı gün ilan edildi. Lidya Madencilik ile Alacer Gold (SSR Mining) ortaklığı olan Tunçpınar'daki sahiplik oranları %50-%50 iken 20.01.2022 Tarih 10499 Sayılı ve 14 Eylül 2023 Tarih 10914 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'ndeki ilanda şirketin ortaklık yapısının %70 Lidya, %30 SSR olacak şekilde yeniden düzenlenmesine ve Lidya'nın operatör olmasına karar verilmiştir.

Buna karşılık Polimetal uhdesinde bulunan Kazıkbeli ruhsatının da %70 SSR, %30 Lidya olacak şekilde kurulacak bir şirkete (Bakırtepe Madencilik Şirketi) devredilmesi ve SSR'ın operatör olması kararlaştırılmıştır.

Buna göre SSR Mining, 2022 başlarında Tunçpınar yatağındaki hisselerinin yüzde 20'sini Lidya Madencilik'e devrederken Bakırtepe madenindeki sahiplik oranını yüzde 70'e çıkardı. Böylece Bakırtepe'nin işletme hakkı SSR Mining'e geçerken Tunçbilek'in işletmesi Lidya Madencilik'in oldu.

Bakırtepe Maden Projesi - Bakırtepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Bakırtepe Madencilik San. ve Tic A.Ş. kuruluşu 26 Kasım 2021 Tarih 10460 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır. Gümüşhane bölgesinde madencilik faaliyetini sürdürmektedir. Lidya Madencilik Şirketi ile Alacer Gold'un iş ortaklığı olan Bakırtepe'deki sahiplik oranları önceleri %50-%50 olup 30 Eylül 2022 - Sayı 10672 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanan sermaye artırımıyla şirketin yüzde 70'i SSR Mining'in oldu.

Bakırtepe projesi, Türkiye'nin kuzeydoğu kısmında, Gümüşhane ve Giresun illerinin arasında Hod Maden Projesi'ne 260 kilometre uzaklıkta olup ruhsat sahasında sondaj çalışmaları yapılıyor.

Çakmaktepe Maden Sahası - Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şti.

Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 50 bin TL Sermaye ile kuruluşu 23 Mart 2011 Tarih 7778 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlandı. 2011 yılında şirket sermaye artırımında bulunarak sermayesi 7 milyon liraya çıkardı ve alınan karar sonrası Şirketin Yönetim Kurulu Başkanlığına Alacer Gold'un başkanı olan Howard Stewenson getirildi. Bu bilgi 12 Eylül 2011 Tarih 7897 Sayılı Ticaret

Sicil Gazetesi'nde yer alıyor. %50-%50 ortaklık yapısına sahip şirketin pay sahipliği Lidya Madencilik Şirketi'nin Kasım 2022'de yüzde 30 hissesini Alacer'e devretmesiyle değişti. Böylece Alacer (SSR Mining), Kartaltepe Madencilik'te yüzde 80 paya sahip oldu. Çalık Grubu'nun payı yüzde 20'ye geriledi.

Kartaltepe Madencilik şirketi, Çöpler Altın Madeni'ne yaklaşık 5 kilometre yakın mesafede ruhsatlara sahip olup, söz konusu ruhsat sahaları birden fazla altın ve bakır potansiyeli olan sahalar barındırıyor. Bunların en önemlileri ise Çakmaktepe ve Mavi Altın Kuşağı diye sıralanıyor.

Çakmaktepe Kompleks Madeni, Çöpler'in maden ömrüne katkı sağlamak hedefiyle kurulan ilk uydu maden işletmesi olarak tanımlanırken, 2018'in dördüncü çeyreğinden beri faal durumda olan madene ikinci kapasite artışı için ÇED olumlu kararı Mart 2022'de verildi. Hisse devri de bu karardan yaklaşık 8 ay sonra gerçekleşti.

Mavi Altın Porfiri Kuşağı

Lidya Madencilik'in web sitesindeki bilgilere göre Kartaltepe Madencilik Şirketinin ruhsat sahibi olduğu Mavi Altın porfiri kuşağı 20 kilometre uzunluk ve 6-7 kilometre genişliğe sahip. Alanda birden fazla cevherleşme yatağı tespit edildi. SSR Mining ise sitesinde projeye ait daha detaylı bilgilere yer veriyor. Kanadalı şirketin Haziran 2023'te yayınladığı bültene göre Çalık Grubu'na bağlı Lidya Madencilik'in arama ekibi Bakırtepe'yi "keşfederek" Ortak Girişim adına ön arama faaliyetlerini üstlendi. Arama faaliyetlerine 2009 yılında başlandı. Projenin yüzde 70'inin kendisine ait olduğunu belirten SSR Mining, Haziran 2023'e dek toplam 24 bin 600 metre uzunluğunda 77 sondaj deliği açıldığı bilgisini verdi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ÇED duyurularına göre ise söz edilen alanda maden arama faaliyeti için ÇED başvurusu Haziran 2015'te Lidya Madencilik'in bir diğer iştiraki Polimetal Madencilik üzerinden yapılmış. Alacer Gold, Polimetal Madencilik'in projesi Gediktepe Madeni'nde bir payı bulunmasa da şirketin ortakları arasında yer alıyor.

Lidya Madencilik'in web sitesinde yer alan bilgiye göre Gediktepe Maden projesi de Lidya ile Alacer'in yüzde 50-50 ortaklığında yürütülüyordu. SSR Mining ile imzalanan NSR (Net Smelter Royalty) anlaşmasıyla proje %100 oranında Lidya Madencilik işletmesine geçti. NSR anlaşmasında maden işletmesini üstlenen şirket, ruhsat sahibine üretimden pay veriyor.

Alacer Gold (SSR Mining) Lidya Madencilik Şirketinin projeden çıkmak istemesi halinde proje hisselerinin %100 hissesini geri alma hakkını elinde tutuyor. Anlaşma kapsamında 10 yıl boyunca projede ilk üretimin gerçekleşmemesi halinde ise projedeki hisselerin %50'sine tekrardan sahip olabilecek.

Polimetal Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

2011 yılında kurulan Polimetal Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin pay sahipliği Lidya ile Alacer arasında %50-%50 olarak oluşturulmuş. Şirketin %50 hissesinin Alacer Gold Madencilik A.Ş.'den satın alınması ile Alacer Gold ile yapılan görüşme neticesinde 3 Ocak 2020 tarihindeki Yönetim Kurulu kararı ile Lidya ile hisse devri sözleşmesi imzalanmıştır. Şirket hisselerinin %100'nün Lidya Madencilik Şirketi'ne devri 15 Ocak 2020 Tarih 1630 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Lidya bünyesindeki Polimetal şirketi, arama faaliyetlerinin ikinci yılında, Mayıs 2013'te Balıkesir'de yer

alan Gediktepe projesini keşfetti. Gediktepe madeni 3 Eylül 2024 tarihinde sonuçlanan satınalma işlemi ile Londra borsasına kote ACG Acquisitions şirketine 290 milyon ABD doları karşılığında satıldı.

24 Aralık 2021 Tarih 10480 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde kuruluş ilanı yayınlanan, SSR Mining Inc.'ye bağlı Alkara Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile Kızıltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketlerinin yer aldığı bir maden projesi henüz bulunmuyor.

Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çalık Holding SSR Mining Ortaklığı)

Çalık Holding'e bağlı Lidya Madencilik A.Ş. 2010 yılında 50 bin lira sermaye ile hisse başı tutarı 1 lira olarak kuruldu. (29 Nisan 2010 Tarih 7553 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi) Ödenmemiş sermaye ve taahhüt ile 50 bin lira sermayeli şirket 2020 yılına gelindiğinde 332,4 milyon liralık bir şirket oldu. (07 Ocak 2020 Tarih 9988 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi)

Çalık Holding ile ile Alacer Gold şirketi arasında 2009 yılında başlayan stratejik ortaklığın sonucu olarak kurulan Lidya A.Ş. ile SSR Mining arasında kısa süre içerisinde ortaklaşa maden şirketleri kurulmaya başlandı.

Bu dönemde Çalık Holding CEO'su Tayyip Erdoğan'ın damadı, sonraları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine ve Maliye İşleri Bakanlığı da yapmış olan Berat Albayrak'tı.

Lidya Madencilik, Polimetal hariç diğer ortak girişimleri Alacer ile birlikte ortak kontrol etmekte ve bu iştiraklerden yalnızca Anagold hâlihazırda faaliyet göstermektedir. Polimetal ise Balıkesir il sınırlarındaki Gediktepe Madeninde oksitli cevherden altın-gümüş üretimi gerçekleştirmektedir.

Çöpler Maden Projesi - Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

İliç ilçesi Çöpler bölgesinde MTA tarafından 1960'lı yılların başında esas olarak jeolojik haritalamayla sınırlı bölgesel keşif çalışmaları yürütüldü. 1964 yılında yerel bir Türk şirketi bölgede manganez madenciliğine başladı ve bu faaliyet 1973'te kapanana kadar devam etti. Ünimangan Manganez Sanayi A.Ş., 1979 Ocak ayında sahayı satın aldı ve manganez üretimini yeniden başlattı; üretim 1992 yılına kadar sürdü. 1998 yılında Anatolia Minerals Development Ltd (Anatolia), bölgede altın-bakır potansiyelini belirledi ve bu sahalar için arama ruhsatı başvurularında bulundu. Bu çalışmalar sırasında, Anatolia Çöpler havzasında bir potansiyel saha tespit etti. Bu saha ve yapılan destekleyici çalışmalar, Rio Tinto ve Anatolia arasında arama amaçlı bir ortak girişim anlaşmasının temelini oluşturdu. Rio Tinto bünyesinde Türkiye'de 2000 yılında kurulan Çukurdere Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, Çöpler bölgesindeki arama, araştırma ve ruhsat haklarıyla birlikte Anatolia Minerals'in (SSR Mining) eline geçti ve isim değişikliğine giderek Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ismini aldı. Şirket böylece Ocak 2004'te Rio Tinto ve Ünimangan'ın tüm haklarını satın alan ve merkezi ABD'nin Denver şehrinde bulunan ve Kanada borsasında işlem gören Anatolia Minerals Development Limited'in Türkiye'de faaliyet gösteren bir alt şirketi olarak madencilik alanında çalışmaya başladı.

Çöpler Madeni'nde inşaat çalışmalarına 25 Ekim 2009 tarihinde başlandı. Sahadaki ilk üretim ise 22 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirildi. 2010'dan bu yana Erzincan, İliç'teki Çöpler Altın Madeni'ni işleten Anagold'un günümüzde yüzde 80'i SSR Mining'e, yüzde 20'si ise Lidya Madencilik'e ait.

Çöpler Maden Projesi Kuruluş Süreci

Madenin kurulmasıyla ilgili ilk adım, 2008 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) olumlu kararı vermesiyle başladı. 2009 yılında Anagold Madencilik inşaat çalışmalarını başlatarak; 2010 yılının Aralık ayından itibaren altın üretimine geçti.

Çöpler altın madeni Sicil: 847, Sicil: 49729 ve Sicil: 20067313 işletme ruhsat numaralı sahaların içerisinde olup, üretim faaliyetleri Sicil: 847 sayılı ruhsat sahasında gerçekleştirilmekte, diğer ruhsat alanlarında ise tesisler ve şantiye alanları bulunmaktadır.

Sahada, kazı yöntemleri ile üretilen altın cevherini de içeren kayaç kırma-eleme işlemleri ile boyutlandırılarak yığın haline getirilmekte ve içerisindeki altın cevherini elde etmek amacıyla, siyanür kullanılarak yığın liçi işlemi ile altın kazanımı gerçekleştirilmektedir.

Üretime başlandıktan bugüne kadar sahada tek bir yığın liç alanı kullanılmakta olup, şirket 2014 ve 2021 yıllarında hazırlanan ÇED Kapasite Artışı Projeleri ile yığın liç tesisi için de kapasite artışı talebinde bulunmuş ve her iki talep de Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun bulunarak onaylanmıştır. Projenin başlangıcında planlanan yığın liç alanı kapasitesi 34 milyon ton olup, 2014 yılındaki kapasite artışı ile 73 milyon tona, 2021 yılındaki kapasite artışı ile 85,3 milyon tona yükseltilmiştir. Şirket 2014 ve 2021 yılındaki kapasite artışları sonucu 687 hektar olan maden sahasını yaklaşık bin 746 hektara çıkardı.

Murat Kurum'un Bakanlığı döneminde, şirketin siyanür faciasının üzerinden bir yıl geçtikten sonra 16 Haziran 2022 tarihinde 'Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) gerekli değildir' kararı ile kapasite artırımı onayı verilerek, 13 Şubat 2024'te yaşanan facianın da temelleri atıldı.

SSR Mining'in en karlı yatırım olarak ifade ettiği Çöpler Altın Madeni, proje aşamasından itibaren kirli ilişki ağlarının odak noktası oldu. Şirket Dünyada ve ülkemizde büyük ses getiren Ovacık Altın Madeni'ne karşı gösterilen protestoların bir benzerinin yaşanmaması için İliç'i, siyaset ve bürokratik yapıyı elinde tutmaya çalıştı ve Lidya Madencilik'in sahibi Çalık Holding bu faaliyetin başına geçti, hükümet nezdinde girişimlerde bulundu. Bu alanda şirketin lobiciliğini yürüten isimlerden biri ise Başbakanlık da yapmış olan Binali Yıldırım'dı.

Şirket bu faaliyetlerine henüz altın üretiminin başlamadığı 2005 yılından itibaren hız verdi. Bu kapsamda Çöpler, Sabırlı, Dostal ve Bağıştaş köylerinin muhtarları ve bazı köylüler ile İliç Kaymakamı Selami Kapankaya, İliç Belediye Başkanı DYP'li Ramazan Buran; AKP, CHP, MHP ve ANAP partilerinin ilçe başkanları, Erzincan Valiliği Özel Kalem Müdürü Şafak Önder ve İl Özel İdare Müdür Yardımcısı Saim Sezer'in de aralarında bulunduğu 18 kişi, 15 Ekim 2005 tarihinde ABD'ye götürdü. ABD'de 10 gün kalan Erzincan heyeti, Colorado ve Nevada eyaletlerinde madenlerle ilgili teknik ve turistik geziler gerçekleştirdi.

ABD'ye ikna gezilerini sürdüren maden şirketi, ikinci partide de AKP Erzincan Milletvekilleri Tevhit Karakaya ve Talip Kaban ile Erzincan Belediyeler Birliği adına Mercan Belde Belediye Başkanı AKP'li Osman Şeker, Erzincan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Aydın Yalvaç, İl Genel Meclisi Başkanı AKP'li Rıdvan Aydemir ve Erzincan Emniyet Müdürü Ahmet Çimen'i götürdü.

Şirket son olarak 17 Eylül 2006 tarihinde düzenlediği üçüncü gezide Erzincan Belediye Başkanı Mehmet Buyruk, Kemaliye Belediye Başkanı Mustafa Haznedar, Aras Elektrik Dağıtım Müessese Müdürü Mustafa Taşdemir, Erzincan'daki iki yerel gazeteciyi ve 2 madencilik uzmanını götürdü. Üç geziye katılan bu heyetler gittikleri her yerde beş yıldızlı otellerde ağırlanıp, Nevada ve Chicago'daki turistik yerleri gezip, yaptıkları alışverişlerin giderleri karşılandı.

ABD'ye yapılan 5 yıldızlı gezilerin ardından çok sayıda köylü maden sahası içinde kalan tarlalarını yüksek bedellerle şirkete sattı. Şirket, 40 hane için 40 yeni dubleks ev yaptırırken "Ekonomik Yer Değiştirme ve Geçim Kaynakları Destek Protokolü" imzalayarak, "dava açmamaları" karşılığında her bir köylüye 130 bin TL verdi.

Yerel Şirket Ağları

Anagold Madencilik Şirketi yerellikteki olası itirazları engellemek için toplumun içine sürüklendiği ekonomik yıkımı fırsata çevirdi. Bu konuda özellikle Çöpler, Sabırlı köyleri ile İliç merkezinde yer alan şirketlerden piyasanın çok daha üstünde fiyatlarda satın almalar yapılarak ticari ilişkiler kuruldu. Basit mal alımları üzerine kurulu bu ilişkiler üzerinden toplumun önemli bir kısmına sus payı verdi.

Gazeteci Doğu Eroğlu'nun hazırladığı, şirketin yerel, ulusal ve küresel ticaret ilişkileri ağını incelemek için aşağıdaki linke tıklayabilirsiniz.

https://graphcommons.com/graphs/9581a2a3-92ff-42b3-b21c-0cc4fd505c19

Anagold-Çöpler Altın Madeni sözleşmeli ilişkiler ağı, Kaynak: Doğu Eroğlu.

Tarım ve Hayvancılığın Çöküşü

2014 yılındaki kapasite artırma sürecinde Tarım ve Orman Bakanlığından mera ve ormanların amaç dışı kullanımı için izin alan Anagold, tarım ve hayvancılık ile geçinen Sabırlı Köylülerinin bu işleme karşı çıkmaması için, imza karşılığı her bir köylüye 130 bin TL ödeme yaptı.

Ekonomik Yer Değiştirme ve Geçim Kaynakları Destek Protokolü isimli sözleşme kapsamında 40 bin TL yakacak yardımı, 50 bin TL hayvancılık desteği, 40 bin TL yem desteği olmak üzere ödenen 130

bin TL karşılığında köylülerin kapasite artırımına karşı çıkmamaları imza altına alındı.

Şirket faaliyete başladığı andan itibaren madende işçi ücretlerini çok yüksek tutarak bölge insanını tarım ve hayvancılık yapmaktan vazgeçirmeye ve maden işçiliğine özendirme politikası izledi. Yerel şirketlerle kurulan piyasa değerinin çok üstündeki mal alımının aynısı köylülerin emeklerinin piyasa fiyatlarının üstünde ücretlerle satın alınması izledi. Devlet desteğinin yok denecek kadar az olduğu ve ekonomik yıkımın kıskacında kalan köylüler bir süre sonra Kanadalı Anagold Şirketinin çalışanına dönüştürüldü.

İliç'te tarım ve hayvancılığın çöküşü haline gelen bu adımlarla birlikte mera alanları maden sahasına dönüşen köylüler, daralan mera alanlarına ulaşamayıp hayvancılık yapamazken verilen sus payı ile seslerini de çıkaramaz hale getirildi.

İliç Çöpler Altın Madeni uydu görüntüsü

Anagold Sosyal Kalkınma Fonu (Anagold-SKF)

Dünyanın en az maliyetli altın madeni projesi olan Çöpler'deki projenin aksamaması için şirketin verilerine göre her sene üretilen altın miktarına göre, ons başına 2 dolar ayrılarak 2018 yılında Anagold Sosyal Kalkınma Fonu (Anagold-SKF) oluşturuldu.

Yıllık altın üretiminde ons başına iki dolar olarak biriktirilen fonda, 2018 senesinden itibaren 2018'de 170 bin 866 ons, 2019'da 391 bin 213 ons, 2020'de hedeflenen 340 bin ons, 2021'de ortalama 300 bin ons, 2022 ve 2023 yılında şirket yetkilisi tarafından basına verilen bir demeçte 230 bin ons altın üretimi yaptığı göz önünde bulundurulduğunda, 3 milyon 322 bin dolar olması gereken fondan 2018-2022 arasında toplam 1.6 milyon dolar harcama yapılmış. Fonun geri kalan kısmına ilişkin ise herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Devletten sonra İliç'teki en büyük yatırımcı olduğunu belirten şirketin tabelaları İliç'in dört bir yanında gerçekleştirilen projeler neticesinde işyeri tabelalarının içerisinde yer alıyor. Anagold, Çöpler Altın Madeni'nde örgütlü Maden İş Sendikası'nın lokali de bizzat şirket tarafından, şirket üst düzey

yöneticilerinden Anagold Madencilik Genel Müdür Yardımcısı Cem Serin, İnsan Kaynakları Şefi Cengiz Şahin, Halkla İlişkiler Müdürü Melik Sadık, Basın Servisinden Halil Yüksel katılımıyla açıldı.

Şirketin Amerika seyahatlerine katılan Çöpler Köyü Muhtarı Cahit Keklik, madenin kurulduğu ilk günden itibaren şirketin sözcülüğünü yapmaya başlamış, ardından maden şirketinin müteahhitlik işlerini yapmaya başlamıştır. Şirketin yerellikteki en önemli figürlerinden biri haline gelen Keklik bu sürecin sonunda Türkiye Muhtarlar Federasyonu Erzincan Temsilciliği tarafından, maden şirketleriyle kurduğu iyi ilişkiler nedeniyle yılın muhtarı seçildi. Keklik'e ödülü Erzincan Vali Yardımcısı Tolga Polat tarafından verildi.

Anagold Madencilik A.Ş., 2012 yılında Çöpler Köyü yeniden yerleşim projesini yaparak maden sahasında yer alan yerleşim yerinden 41 hane halkını başka bir alana taşıdı. 2013 yılında İliç ilçesi yakınında 16 derslikten oluşan ilköğretim okulu inşaatına başladı ve 2016 yılında okul açıldı. 2016 yılında, Erzincanspor futbol takımının resmi sponsorluğunu yaptı. Kulübün ismi sponsorluk anlaşması kapsamında Anagold 24 Erzincanspor olarak değiştirildi. Ayrıca İliç merkezinde Anagold Madencilik İş ve İşçi Geliştirme Merkezi kurdu.

Şirketin 2019 Sürdürülebilirlik Raporu'nda Toplumsal Kalkınma Yatırımları olarak ifade edilen 2 Milyon 664 Dolarlık bir gider kalemi bulunmaktadır. Tüm bağışlar, taahhütler, burslar ve Anagold-SKF verilerinin toplamından oluşan bu gider kalemi şirketin faaliyet yürüttüğü diğer maden sahalarında bulunmamakta, şirketin Çöpler Altın Madeni'ndeki sus payı için tam manasıyla kesenin ağzını açtığı görülmektedir.

21 Haziran 2022 - Siyanür Sızıntısı

2021 yılında 3 kat kapasite artışına ÇED Olumlu kararı verilen Çöpler Altın Madeni'nde 21 Haziran 2022 tarihinde siyanür sızıntısı gerçekleşti. Şirket yetkilileri, "sızıntının iddiasını" reddederek, bunun madene karşı uzun yıllardır mücadele eden Sedat Cezayiroğlu'nun yalan iddiaları olduğunu ve hakkında dava açılacağını belirtti. Partimiz, sızıntıya ilişkin şirket yöneticileri ile gereken idari önlemleri almayan, denetim yapmayan ve olaya yol açan izin ve ruhsatları veren kamu görevlilerinin tespit edilmesi, yapılacak soruşturma sonucunda tespit edilenler hakkında ilgili mevzuatlardaki en ağır cezaların uygulanması ve TCK madde 60 gereğince şüpheli şirkete verilen tüm izinlerin iptaline karar verilmesi için haklarında kamu davası açılması talebiyle, Erzincan Cumhuriyet Savcılığı'na Temmuz 2022 tarihli suç duyurusunda bulunmuştur. Suç duyurusuna 31 Ekim 2022 tarihinde takipsizlik kararı verilmiştir.

Aradan geçen kısa zaman içerisinde şirketin tüm yalanlamalarına rağmen iddiaların doğru olduğu anlaşıldı. Şirket dökülen solüsyonun içindeki siyanür miktarının 8 kg (20m^3) olduğunu belirtirken, "hızlıca temizlendiğini" savunmuştu. Bilim insanları ve uzmanlar ise 8 kg siyanürden çok daha fazlasının sızdığını, söz konusu açıklamanın gerçekçi olmadığını belirttiler.

Uzunca bir süre sessiz kalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, şirketin lisansının iptal edildiğini, çevre kirliliğine neden olan altın madenine en üst sınır olan 16 milyon 441 bin TL idari para cezası uygulandığını ve olayla ilgili gerekli adli soruşturmanın yapılması için Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulduğunu ve"çevresel iyileştirme çalışmalarının

tamamlandığı tespit edilene kadar tesisin çalışmasına izin verilmeyeceğini" açıkladı. Çöpler Altın Madeni bu açıklamadan sadece 3 ay sonra 23 Eylül 2022 tarihinde yeniden faaliyete başladı. Bununla beraber 2023 yılında şirketin 203 milyon TL vergi borcu da teşvik ve indirimler kapsamında silindi.

13 Şubat 2024 - Yığın Liç Alanı Çöküntüsü

Yetkililere kaza yaşanacağına ilişkin liç yığını çatlakları bilgisi verilmesine rağmen hiçbir işlem yapılmaması sonucu 13 Şubat 2024 tarihinde maden sahasındaki liç yığını çöktü. Adnan Keklik, Kenan Öz, Ramazan Çimen, Uğur Yıldız, Abdurrahman Şahin, Fahrettin Keklik, Mehmet Kazar, Şaban Yılmaz ve Hüseyin Kara isimli 9 işçi toprak altında yaşamını kaybetti. Toprak altında kalan 9 işçiden ilkine 53 gün sonra, son işçiye ise 116 gün sonra ulaşıldı.

Liç alanında başlayan kayma sonucu 5 milyon metreküp siyanürlü toprak, Fırat Nehri ile bağlantısı bulunan Sabırlı Deresi yatağına aktı. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, alanda 35 milyon metreküplük siyanürlü toprak kütlesi olduğunu açıkladı. Yetkililer, siyanürlü toprağı taşımak için 400 bin kamyona ihtiyaç olduğunu duyurdu.

"Ölüm ve yaralanmalara sebebiyet vermek" suçlamasıyla gözaltına alınan 8 kişiden 6'sı tutuklandı. 2 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltına alınan Anagold Madencilik Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Yalçın serbest bırakıldı.

Fay Hattı

21 Haziran 2022 tarihinde yığın liçi sahasına siyanürlü çözeltiyi götüren borularda yaşanan kırılma üzerine Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından yapılan inceleme sonucu işletme sahası içerisinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından 2013 yılında yayınlanan Türkiye Diri Fay Haritasında aktif olduğu ifade edilen ve Munzur segmenti olarak tanımlanan Ovacık Fay Hattı Munzur Segmenti'nin bulunduğu tespit edildi. Ancak bu fay hattının işletme projeleri hazırlanırken dikkate alınmadığı, hatta fayın inaktif olduğunun belirtildiği, hazırlanan atık depolama, üretim ve diğer tesis projelerinde 0.30 g ivme değerleri gibi düşük ivme değerleri baz alınarak proje hazırlandığı görüldü.

MTA'nın resmi internet sayfasında yer alan Resmi Diri Fay Hatları incelendiğinde 2013 yılındaki haritada yer alan Erzincan İliç'teki Anagold maden sahasının tam altından geçen Ovacık fay hattı Munzur segmentinin 13 Şubat tarihinde maden sahasındaki yığın liç alanında yaşanan çökme sonrası 2023 yılı Resmi Diri Fay Hatları'ndan kaldırıldığı yönünde iddialar öne sürülmüştür..

İlhan Cihaner Operasyonu

2007 yılında Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı olarak göreve başlayan İlhan Cihaner, kendisine gelen rüşvet ihbarları ve Çöpler Altın Madeni'nde ekolojik tahribat olduğuna ilişkin bilgilerin ardından İliç savcısı Bayram Bozkurt'tan konuyu araştırmasına ilişkin soruşturma talep etti. Aradan geçen bir yılın ardından soruşturmada bir ilerleme olmaması sebebiyle İlhan Cihaner, savcının bu soruşturma

dosyasına istinaden Anagold Şirketi'nden rüşvet aldığı iddialar üzerine İliç savcısına rüşvet soruşturması başlattı. Madenin yereldeki temsilcisi haline gelen Muhtar Cahit Keklik ve Şirketin ABD'li yöneticisi tarafından savcıya rüşvet verildiği iddiaları doğrulandı. Aynı dönemde Fettullah Gülen ve İsmailağa Cemaatlerine ilişkin soruşturma başlatan İlhan Cihaner, Adalet Bakanlığı'ndan gelen talimatın ardından görevinden el çektirildi. Ergenekon Terör Örgütü'ne üyelikten 16 Şubat 2010 tarihinde makamında gözaltına alınan İlhan Cihaner'in yargılandığı davada Ergenekon davasının gizli tanığının İliç'te Anagold Şirketi'ne ilişkin soruşturmayı engelleyen Bayram Bozkurt olduğu anlaşıldı. Tanık koruma programına alınıp estetikle yüzü değiştirilen ve Hakan Aslan ismini alan Bozkurt başka bir ilçeye savcı yapıldı. 15 Temmuz davasında bir kez daha yargılanan Bozkurt, tutuklandıktan bir süre sonra tahliye oldu ve yurtdışına çıktı, ismini de Ali Aras olarak değiştirdi.

Çalık Grubu'nun Alacer Gold ile 'stratejik ortaklığı' da rüşvet soruşturmasının sonlandırılmasından tam bir hafta öncesine rastlıyor. Çalık Grubu'nun web sitesinde Çalık Grubu ile Alacer Gold Corp arasında 2009'da stratejik ortaklık kurulduğu belirtiliyor. Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarına göre Çalık Maden İşletmeleri A.Ş. o zamanlar adı Çukurdere Madencilik olan Anagold'a 21.08.2009 Tarih 7381 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen sermaye artırımı sırasında yüzde 5 hisse alarak ortak oldu.

Anagold firması hakkında çevreyi kasten kirletme suçundan açılan soruşturmaya da Şubat 2010'da takipsizlik kararı verildi.

AYM Üyesi Serruh Kaleli - Çalık Holding İlişkisi

Çukurdere Madencilik A.Ş.'nin (Anagold Madencilik A.Ş.) 3 Ağustos 2009 tarihli Ticaret Sicili kayıtlarında şirketin ilk denetçisi olarak Anayasa Mahkemesi üyesi Serruh Kaleli'nin adı bulunuyor. Serruh Kaleli 19 Temmuz 2005 tarihinde Anayasa Mahkemesi Üyeliğine seçildi ve 14 Nisan 2011 ile 14 Nisan 2015 tarihleri arasında Anayasa Mahkemesi Başkan Vekilliği görevinde bulundu. 12 Eylül 2010 tarihli Anayasa değişikliği ile Mahkemenin görevleri arasına giren bireysel başvuru yolu ile ihlal edildiği ileri sürülebilecek temel hak ve özgürlüklerin anayasal denetimini yapmakla görevlendirilmiş iki bölümden birincisinin 14 Nisan 2011 ile 14 Nisan 2015 tarihleri arasında Başkanlığını yaptı. Mayıs 2019 tarihinden itibaren Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. 31 Mart 2008'de görülen **AKP'nin kapatılması davasında** görev yapan ve red oyu veren AYM üyelerinden biridir.

Anayasa Mahkemesi Kanunu'nun 'Üyelikle Bağdaşmayan Haller' başlıklı 11'inci maddesine göre 'Anayasa Mahkemesi başkan ve üyeleri asli görevleri dışında resmi veya özel hiçbir görev alamazlar, görev alanlar çekilmiş sayılırlar. Bu husus Anayasa Mahkemesi'nce karara bağlanır.' maddesi yer alıyor. Şirket, yaklaşık iki buçuk ay sonra 16 Ekim 2009'da Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanan kararda 'İlgili mevzuat uyarınca denetçilik görevini yapmasına engel bulunan ve şirketin 3 Ağustos 2009 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan ve tescil edilen şirketin nev'i değişikliği uyarınca yapılan ana sözleşme değişikliği ilanında ismi sehven yazılmış olan Serruh Kaleli yerine Bülent Muik atanmıştır' denildi. Türk Ticaret Kanunu'nun denetçiliği düzenleyen maddesine göre,'Denetçiliğe genel kurul toplantısında bizzat hazır bulunmayanların seçilmeleri, bunların bu göreve aday olduklarını seçimden önce imzası noterden onaylanmış yazılı beyanda bulunmalarına bağlıdır.' maddesi ise bu durumun sehven yapılmış bir hata olmadığının açık kanıtı durumunda.

Serruh Kaleli'nin Anagold Madencilik Şirketi'nin ilk denetçisi olması, altında imzası bulunan Anayasa Mahkemesi kararlarının bağımsızlığına ilişkin soru işaretleri yaratmaktadır.

11 Mart 2008'de Anayasa Mahkemesi'nin, Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nun bazı maddelerini iptal ettiği görüşmede aralarında Serruh Kaleli'nin de bulunduğu bazı üyeler 3'üncü maddenin iptaline karşı oy kullandı. Bu madde bizzat Anagold Madencilik Şirketi'ni ilgilendiren maddelerden bir tanesiydi.

Anagold Madencilik A.Ş.'nin SSR Mining İçin Önemi

Anagold Madencilik A.Ş.'nin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na sunduğu ÇED raporuna göre maden sahasındaki cevher üretimi 2027 yılına kadar sürecek. Anagold'un 10 yıllık faaliyeti sonucunda u 4,8 milyar dolar işletme geliri elde edeceği belirtilirken devlete yüzde 12 (198 milyon dolar) pay ödenecek. ÇED Raporunda devlet hakkında yüzde 40 teşvik indirimi uygulandığı belirtilmektedir.

SSR Mining Şirketi'nin finans raporlarına göre, Çöpler Madeninden 2019'da 391 bin ons, 2023'te 221 bin ons altın üretildi. 2023'ün ortalama altın fiyatlarıyla bu üretim, 428,7 milyon dolarlık değere denk geliyor. Şirket, 2023'te toplam 707 bin onsluk altın üretiminin yüzde 31,3'ünü Erzincan'daki Çöpler madeninde üretti. Şirket CEO'su Çöpler Altın Madeni'nin dünyada maliyeti en düşük altın madeni olduğunu birçok defa dile getirdi.

2023 yılı ilk 9 aylık konsolide verilerine göre 322,8 milyon dolar gelir elde eden ve 46,5 milyon dolar kâr elde eden Anagold Madencilik A.Ş.'nin 2023 yılında Türkiye'de silinen vergi borcu 7,2 milyon dolar. Bu rakam, o günkü kur değeriyle yaklaşık 209 milyon liraya denk gelmektedir.

Anagold Madencilik A.Ş.'ye Yapılan Teşvik ve İndirimler

- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- KDV istisnası,
- %90 Oranında Vergi İndirimi,
- Faiz Desteği,
- 2015'te 1 milyar 337 bin TL Yatırım Teşviki,
- 2023 yılında 203 Milyon TL (17 Milyon Dolar) Vergi Borcu Affı
- 7 yıllık Sigorta Pirimi İşveren Hisse Desteği Kapsamında;
- 5510 Sayılı Kanun kapsamında 2021 yılında 9.192.712 TL İşveren Hissesi Sigorta Primi Desteği
- 5510 Sayılı Kanun kapsamında 2022 Yılında 13.139.258 TL İşveren Hissesi Sigorta Primi Desteği

15 Haziran 2012 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2012 tarihinden geçerli teşvik sistemi dört farklı uygulamadan oluşmaktadır:

1- Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki
2- Bölgesel Teşvik Uygulamaları
3- Genel Teşvik Uygulamaları
4-Stratejik Yatırım Teşvik Uygulamaları

Anagold Madencilik Şirketi, Çöpler madenindeki projeler ile ilgili olarak 118829 numaralı stratejik yatırım teşvikinden yararlanmaktadır. Şirket 24 Nisan 2015 tarihinden itibaren sülfür projesinde kullanılmak üzere stratejik yatırım teşvik belgesine sahip olup, 118829 numaralı teşvik belgesi kapsamında yatırıma katkı ve kurumlar vergisi indirimi oranları sırasıyla %50 ve %70'dir. 2022 yılı kurumlar vergisinde kullanılan toplam teşvik tutarı 257.088.650 TL, 2021 yılı kurumlar vergisinde kullanılan toplam teşvik tutarı 743.491.746 TL olup, 2022 yılı ve sonraki dönemlerde kullanılması öngörülen tutar 528.543.945 TL'dir (2021: 618.236.215 TL).

Şirketin Sermaye Piyasasındaki Durumu

13 Şubat 2024 tarihinde İliç Maden Sahası'ndaki 'yığın liç pedinde meydana gelen kaymanın ardından SSR Mining Şirketi'nin Toronto'da işlem gören hisseleri yüzde 60'tan fazla değer kaybetti.

2024 yılı başında 15,79 Dolar olan şirket hissesi 13 Şubat 2024 tarihinde 14,84 dolar üzerinden işlem görürken olayın hemen ardından 14 Şubat'ta 7,55 dolara kadar geriledi. İliç'te üretimin askıya alınması sonrasında lisansı iptal edilen şirketin 15 Mart 2024 itibariyle hisse değeri 5,76 dolara kadar düşmüştü

Hisselerdeki düşüş şirketin piyasa değerinden yaklaşık 1,4 milyar dolara mal oldu.

Yaşanan facianın ardından toplu dava hukuku aracılığıyla küresel bir davacı hakları hukuk firması olan Hagens Berman aracılığıyla şirketle ilgili yatırımcı davaları açılmasıyla ilgili bir girişim başlatıldı.

Çöpler Altın Madeni Zaman Çizelgesi (1996–2025)

Çöpler Altın Madeni (Çöpler Mine) 2010 yılından itibaren faaliyete geçmiş olup, geriye doğru 1996 yılına kadar izi sürülebilmektedir. Zaman çizelgesinde çok uluslu şirketler dönemine denk gelen zaman zarfında meydana gelen başlıca olaylar, izinler, kapasite artışları ve siyasal ilişkiler bilimsel bir perspektifle aşağıda özetlenmiştir.

Tarih / Yıl	Olay / Gelişme
1996 - 16 Temmuz	16.07.1996 Tarih 4081 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde 1996 yılında Kanada merkezli kurulan Anatolia Minerals Development Ltd. tarafından Yeni Anadolu Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin kurulduğu ilan edildi.
1998	Anatolia Minerals Development Ltd (Anatolia), bölgede altın-bakır potansiyelini belirledi ve bu sahalar için arama ruhsatı başvurularında bulundu. Rio Tinto ortaklığı oluşturuldu. Süreç sonunda Rio Tinto'nun payları satın alındı.
1999	Çöpler yöresinde epithermal altın-gümüş-bakır yatağı keşfedildi.
2000	Daha sonra ismi Anagold Madencilik olarak değişen Çukurdere Madencilik Şirketi Kuruldu.

2007-2013	1999 yılından itibaren Çalık Holding ile ilişkileri bulunan, Hazine ve Maliye İşleri Bakanı, Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak 2007 yılı itibariyle şirketin CEO'su olarak görev yaptı.
2007	İlhan Cihaner, Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı olarak Çöpler maden sahasında yaşanan ekolojik tahribat iddialarının ardından İliç Savcısı Bayram Bozkurt'tan iddialarla ilgili soruşturma talep etti.
2008 (Şubat)	İlhan Cihaner tarafından İliç Savcısı Bozkurt hakkında soruşturma başlatmasını istediği Çukurdere Madencilik (Anagold) Şirketinden rüşvet aldığı için soruşturma başlatıldı.
2008 – 30 Temmuz	AKP kapatma davası karar günü Serruh Kaleli AYM üyesi olarak heyette yer aldı ve red oyu verdi.
2009 – 3 Ağustos	Ticaret Sicili kayıtlarına göre Serruh Kaleli ilk denetçi olarak görünüyor. Çukurdere Madencilik (Anagold) denetçisi Serruh Kaleli
2009 – 21 Ağustos	Anagold Şirketi hakkındaki soruşturmanın kapanmasından / sürüncemede kalmasından çok kısa bir süre önce Çalık Grubu'nun Anagold Madencilik ile ortaklığı ilan edildi.
2010 (16 Şubat)	İlhan Cihaner Ergenekon davası kapsamında gözaltına alınarak makamında tutuklandı; Dava dosyasında gizli tanığın Bayram Bozkurt olduğu tespit edildi.
2014	Murat Kurum tarafından Çöpler maden sahasına ilişkin birinci kapasite artışına ÇED izni verildi.
2015	Çalık Holding CEO'su, Tayyip Erdoğan'ın Damadı Berat Albayrak 2015'ten 2018'e kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
2017–2019	İliç Başsavcısı Bayram Bozkurt'un FETÖ bağlantısı ortaya çıktı çeşitli şaibelerle iki kez tahliye edildi. yurt dışına çıkış yasağına rağmen kaçması sağlandı. Yurt dışında üç kez yakalandı ve hepsinde firar ettirildi. Hollanda'nın Rijswijk kentinde 1 Mayıs 2025 tarihinde kaldığı otelin bahçesindeki kafede otururken suikastla öldürülen Falyalı Suikasti'nin kilit ismi Cemil Önal'ın cinayet sırasında yanında olan kişinin Bozkurt olduğu ortaya çıktı.
2018 - 24 Ekim	Altın madenine doğru hareket eden yaklaşık 30 ton sülfürik asit yüklü tırın ilçe merkezinden geçişi sırasında arızalanması sonucu sülfürik asit ilçe merkezindeki içme suyunun bulunduğu bölgeye döküldü. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
2018-2020	Çalık Holding CEO'su, Tayyip Erdoğan'ın Damadı Berat Albayrak 2018-2020 tarihleri arasında Hazine ve Maliye Bakanı oldu
2019 - 21 Ağustos	Çöpler altın madenine doğru hareket eden yaklaşık 30 ton sülfürik asit yüklü tır, ilçe merkezinden geçişi sırasında arızalandı. Tankerden sızan asit ilçe merkezindeki içme suyunun bulunduğu bölgeye döküldü. Açılan soruşturmanın ardından kovuşturmaya yer olmadığına karar verildi

2022 - 21 Haziran	Siyanür taşıyan boru hattındaki yırtılma sebebiyle 20 metreküplük sızıntı çevreye yayıldı. Maden sahasında faaliyet durduruldu.
2022 - 22 Eylül	Şirket 3 ay sonra gerekli izinleri alarak tekrar faaliyete geçtiklerini açıkladı.
2024 - 13 Şubat	Yığın Liç alanında yaşanan toprak kayması sonucu 9 işçi yaşamını yitirdi.
2024 (Ağustos)	2021 yılında Murat Kurum döneminde verilen ÇED Olumlu Raporu iptal edildi.
2025 - 8 KAsım	Faaliyet durdu / belirsizlik sürüyor. Şirket maden sahasında Siyanür Yığın liç yastığının kalıcı olarak kapatılacağını, madenin faaliyetlerinin yeniden başlaması için görüşmeler yaptığını belirtti

Raporda Yer Alan Şirketler

Şirket	Sicil No	Kuruluş Yılı	Hisse Payları
Ünimangan Manganez	155785	1978	Üstünkaya ve Bilginer aileleri
Yeni Anadolu Mineral Madencilik.	119946	1996	Anatolia Minerals Development Ltd. (SSR)
Çukurdere Madencilik / Anagold	157437	2000	Anatolia Minerals Development Ltd. (SSR) %50 Ünimangan Madencilik %50
Anagold Madencilik / Çukurdere	157437	Çukurdere Madencilik Ünvan ve Pay Değişikliği	SSR Mining %80 Lidya Madencilik %20
Kurudere Madencilik	175225	2002	Rio Tinto
Lidya Madencilik	733070	2010	Çalık Madencilik
Polimetal Madencilik	294256	2011	Lidya Madencilik
Kartaltepe Madencilik	294255	2011	Anatolia Minerals Development Ltd. (SSR) %80 Lidya Madencilik %20
Tunçpınar Madencilik	294253	2011	Yeni Anadolu Mineral Madencilik (SSR)%70 Lİdya Madencilik %30
Artmin Madencilik	299286	2013	Lidya Madencilik %60 Horizon Cooper %30 SSR Mining %10
Bakırtepe Madencilik	467687	2021	Alacer (SSR) %70 Lidya Madencilik %30
Alkara Madencilik	469058	2021	Anatolia Minerals Development Ltd. (SSR)
Kızıltepe Madencilik	469123	2021	Alacer Madencilik (SSR)

Sonuç Yerine

Bu rapor; on yıllardır, ülkemizin ve dünyanın varlıklarını sömüren ve tüketen, bunu yaparken çalıştırdığı işçilerin, yakınındaki köylülerin, arazisindeki kurdun, kuşun canını hiçe sayan bir şirkete mercek tutarken; aslında kapitalizmin ücretli emek sömürüsü, doğanın yağması, adaletin yoksunluğu ve hakikatin görünmezliği fikri ile hazırlandı.

İliç Çöpler Altın Madeni, bir ilçenin tarım ve hayvancılık olan ekonomisini, madencilik ile değiştirmeye başlamış, altın madeni ile ilçenin kaderini kendisine mahkum kılmaya çalışmıştır. Madenden başka bir hayat hiç var olmamış, olamazmış gibi. İstihdam diyerek bu sömürüye "rıza" üretilmeye çalışılmıştır.

Ulusötesi maden şirketlerinden Kanadalı firma, 1996 yılından beri İliç'te bir sömürü operasyonu yürütmüş, pek çok şirket ortaklığı ile kendisini görünmez kılmaya çalışmış, sömüren karakteri ile Kanada'ya muhtarlar, köylüler götürmüş, rızayı inşa etmiştir. Doğayı sömürdüğü kadar , işçiyi de sömüren şirket, sendikasını da kendi eliyle kurmuş, işçi ve köylünün karşı karşıya gelişine çanak hazırlamıştır.

Şimdi Çöpler Altın Madeni, 9 işçinin mezarı iken, milyonlarca ton siyanürlü liç Fırat Nehri'ne akmışken, yeniden altın madenini işletmeye açmak istiyorlar. Tıpkı, toprak altında kalan 9. işçinin cenazesi henüz bulunmamışken, 16 Mayıs 2024'te Ankara'da yaptıkları Sorumlu Altın Madenciliği toplantısı aymazlığı gibi.

Bu rapor, yeniden açmaya çalıştıkları İliç Çöpler Altın Madeni'nin 1996 yılından itibaren kurduğu işçinin, köylünün, toprağın, suyun, doğanın sömürülmesi düzenini gözler önüne sürmek amacıyla hazırlanmıştır.

Halihazırda işletilmekte olan 22 altın madenine, ruhsat başvurusu yapılmış 123 adet yeni altın madeni eklenmek istenmektedir. Bu rapor aynı zamanda, ülkenin ve dünyanın pek çok yerinde, altın madenine karşı mücadele edenlerin mücadelesine katkı sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Ülkemizdeki işletilen tüm altın madenleri kapatılmalıdır. Yeni projeler bir an önce durdurulmalıdır.

*Bu raporun oluşturulmasında Toplumcu Mühendisler ve Mimarlar Meclisi Raporu (Altın Madenciliğinin Aşamaları), Ticaret Sicil Gazetesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile alt müdürlük web sayfaları, Çalık Holding ve SSR Mining INC ile bünyelerinde yer alan iştiraklerin web sayfaları, faaliyet raporları, ÇED raporları, soruşturma Bilirkişi Raporları ile çeşitli haber, araştırma ve özel haberler kaynak olarak kullanılmıştır.

Türkiye İşçi Partisi
Kent ve Ekoloji Bürosu

TİP Soru Önergeleri, Suç Duyuruları, Basın Açıklamaları

Soru Önergeleri

Önerge Sahibi: Barış Atay Mengüllüoğlu
Bakan: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum
Önerge Tarihi: 10.06.2022 **Yanıt Tarihi:** 29.07.2022
Önerge Metni: https://www.tbmm.gov.tr/Denetim/Yazili-Soru-Onergesi-Detay/f72877c1-d95a-037b-e050-007f01005610

Önerge Sahibi: Ahmet Şık
Bakan: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum
Önerge Tarihi:14.02.2024 **Yanıt Tarihi:** 11.12.2024
Önerge Metni: https://www.tbmm.gov.tr/Denetim/Yazili-Soru-Onergesi-Detay/b44b0804-3a82-468b-a965-018da7f49228

Suç Duyuruları

Muhatap: İliç Cumhuriyet Başsavcılığı
Tarih: 13.07.2022
Talep: Murat Kurum, Anagold Madencilik, Lidya Madencilik ve Çok Sayıda Kişinin Yargılanması

Muhatap: İliç Cumhuriyet Başsavcılığı
Tarih: 20.02.2024
Talep: Murat Kurum, Anagold Madencilik, Lidya Madencilik ve Çok Sayıda Kişinin Yargılanması
Detaylı Bilgi:
https://ankahaber.net/haber/detay/tip_ilic_maden_ocagindaki_faciayla_ilgili_eski_bakan_murat_kurum_ve_yetkiler_hakkinda_suc_duyurusunda_bulundu_169372

Basın Açıklamaları

Açıklama: Kapasite Artışına Hayır! İliç Altın Madeni Derhal Kapatılmalıdır!
Açıklama Tarihi: 30.06.2022
Açıklama Metni: https://tip.org.tr/parti-aciklamalari/kapasite-artisina-hayir-ilic-altin-madeni-derhal-kapatilmalidir

Açıklama: Soruyoruz!
Açıklama Tarihi: 23.09.2022
Açıklama Metni: https://x.com/TipEkoloji/status/1573348518961754114?s=20

Açıklama: Özgür Urfa: Suç duyuruları İliç Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından örtbas edildi
Açıklama Tarihi: 13.02.2024
Açıklama Metni: https://x.com/OzgurUrfa/status/1757402927872839766?s=20

Açıklama: TİP MYK Üyesi Hakan Güneş'ten Erzincan İliç'te Maden Sahasında Açıklama
Açıklama Tarihi: 11.03.2024
Açıklama Videosu:
https://www.instagram.com/reel/C4iolmvqMAC/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=NTc4MTIwNjQ2YQ==

Açıklama: Yalanlarınızı Dinlemek Değil, Adalet İstiyoruz!
Açıklama Tarihi: 16.05.2024
Açıklama Metni: https://tip.org.tr/parti-aciklamalari/yalanlarinizi-dinlemek-degil-adalet-istiyoruz

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

TİP